

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

■■■■■■■■■■
■■■■■■■■■■
■■■■■■■■■■@overijssel.nl
Zaaknummer 5639390

Waterschap Drents Overijsselse Delta

■■■■■■■■■■
Postbus 60
8000 AB ZWOLLE

Datum

28-05-2020

Kenmerk

2020/0076835

Bijlagen**Uw brief**

6 december 2019

Uw kenmerk

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming – onderdeel soorten

Geachte heer ■■■■■■■■■■

De heer ■■■■■■■■■■ van het adviesbureau Ecogroen bv heeft, namens uw organisatie een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 6 december 2019² ontvangen. Op 14 februari 2020³ hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege het nemen van waterbeheersingsmaatregelen in de polder Nijeveen-Kolderveen. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing⁴ te verlenen van verbodsbepalingen voor twee soorten van de Habitatrichtlijn en voor een nationaal beschermde soort. Specifiek gaat het om het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gestreepte waterroofkever en de platte schijfhoren te beschadigen of te vernielen⁵, het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de grote modderkruiper (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen⁶ en het verbod om exemplaren van de gestreepte waterroofkever en de platte schijfhoren opzettelijk te doden⁷ en/of het opzettelijk te vernielen van eieren van de gestreepte waterroofkever en de platte schijfhoren⁸.

Wij verlenen u geen ontheffing van het verbod om de gestreepte waterroofkever en de platte schijfhoren opzettelijk te verstoren of exemplaren van de grote modderkruiper opzettelijk te doden. Dit omdat u voldoende voorzorgsmaatregelen neemt dit te voorkomen en daarmee overtreedt u niet verbodsbepalingen uit artikel 3.5, tweede lid en artikel 3.10 lid 1 sub a van de Wet natuurbescherming.

Deze ontheffing heeft betrekking op het nemen van waterbeheersingsmaatregelen in de polder Nijeveen-Kolderveen.

¹ In het kader van art. 3.8, eerste lid en art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

² EDO-kenmerk 2019/0390345

³ EDO-kenmerk 2020/0053327

⁴ Op basis van art. 3.8, eerste lid en art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8 Wnb

⁵ Art. 3.5, vierde lid Wnb

⁶ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

⁷ Art. 3.5, eerste lid Wnb

⁸ Art. 3.5, derde lid en art. Wnb

Deze ontheffing treedt in werking op 1 oktober 2020 en is geldig tot en met 30 juni 2022.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1:

- De aanvraag van 6 december 2019 en de bijbehorende stukken te weten het activiteitenplan⁹;
- De notitie¹⁰ 14 februari 2020 met antwoorden op aanvullende gegevens.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd¹¹.

De verschuldigde leges zijn:

Artikel Code	Artikel omschrijving		Leges bedrag
7.6.2	Afhandelen en besluitvorming aanvraag van ontheffing als bedoeld 3.3, 3.8 en 3.10 Wnb, die al dan niet ziet op het realiseren van een infrastructureel werk, ruimtelijke inrichting of projectontwikkeling	€	2.948,00
		Totaal leges	€ 2.948,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

⁹ Wormmeester, R. & M. van der Sluis (2019). Activiteitenplan waterbeheersingsmaatregelen Nijeveen-Kolderveen. Ontheffingsaanvraag ruimtelijke ingrepen Wet Natuurbescherming. Rapport 19-449. Ecogroen bv, Zwolle.

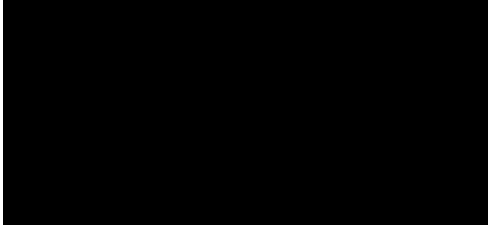
¹⁰ Sluis, van der M. (2020). Notitie Antwoorden op aanvullende vragen ontheffingsaanvraag waterbeheersingsmaatregelen Nijeveen-Kolderveen. Kenmerk 19-449. Definitief, 14 februari 2020. Ecogroen bv, Zwolle.

¹¹ Belastingverordening Overijssel. Te raadplegen via:
https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Overijssel/37873/CVDR37873_16.html

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED], te bereiken tijdens kantooruren op nummer [REDACTED]. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2019-004679 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
Namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1
Bijlage 2
Bijlage 3
Bijlage 4

Voorschriften
Overwegingen bij het besluit
Activiteitenplan
Notitie; Antwoorden op aanvullende vragen

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland;
- Ecogroen B.V. t.a.v. [REDACTED], Zuiderzeelaan 53 8017 JV Zwolle;
- Gedeputeerde Staten van provincie Drenthe.

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 – 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de Rechtbank Overijssel dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 - VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geef u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2020/0076835). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologische deskundige¹², inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2020/0076835).Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

¹² De provincie Overijssel verstaat onder een ecologische deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- ^{op} HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- ^{op} HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- ^{als} ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- ^{zich} aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- ^{zich} aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

Soortspecifiek

5. Werkzaamheden in leefgebied van de grote modderkruiper, de platte schijfhoren én de gestreepte waterroofkever (watergang langs de Middenweg) voert u uit in de minst kwetsbare periode van deze soorten (september-oktober).

Werkzaamheden in het voortplantings- en overwinteringsbiotoop van de grote modderkruiper (watergang langs de Kooiweg) voert u uit in de periode september tot en met maart (alleen bij een luchttemperatuur boven 0 °C en ijsvrij water). Dit is in de minst kwetsbare periode van deze soort. In de overige watergangen -met geschikt overwinteringsbiotoop voor de grote modderkruiper- kunt u jaarrond werken, mits de watertemperatuur boven 0 °C en het water ijsvrij is.

De genoemde perioden kunnen eerder of later beginnen of eindigen, afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden. Dit wordt bepaald door een ecologisch deskundige.

6. Voor aanvang van de herprofilering van de watergangen maait u de oevers en waterplanten in de watergangen met behulp van een maaikorf (hierbij houdt u voorschrift 7 in acht). Het vrijkomende materiaal legt u op de kant en laat u controleren door een ecologisch deskundige. Eventueel aanwezige grote modderkruipers, platte schijfhorens en/of gestreepte waterroofkevers (en ander waterfauna) zet u over naar geschikte wateren (zoals de watergang ten westen van de Kooiweg en de Nijeveense grift) buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.
7. In geval van de watergang langs de Middenweg (totaal 600 meter) gaat u, naast voorschrift 6, de watervegetatie grotendeels verplaatsen naar een ander(e) (deel van een) watergang. De watervegetatie uit het eerste gemaakte compartiment (zie voorschrift 8) verplaatst u naar het deel van de watergang langs de Kooiweg waar geen werkzaamheden worden uitgevoerd. De watervegetatie uit het tweede en derde compartiment verplaatst u naar een deel van de watergang langs de Middenweg waar de werkzaamheden op dat moment zijn afgerond.
8. In de te herprofileren watergangen (langs de Middenweg en de Kooiweg) brengt u tijdelijke viskeringen aan, zodat afgesloten compartimenten van maximaal 200 meter ontstaan. Deze viskeringen bestaan bijvoorbeeld uit damwandplaten die in de waterbodem worden gedrukt of gronddammen waarbij de grond vanaf de oever in het water wordt aangebracht. Voordat u de gronddammen plaatst, schoont u deze locaties zoals beschreven in voorschrift 12.
9. Vervolgens vangt u de aanwezige vissen (die na het schonen volgens voorschrift 6 en 7 zijn achtergebleven) binnen deze viskeringen (in de watergangen langs de Middenweg en Kooiweg) weg. Dit wordt uitgevoerd middels elektrisch vissen en door een ecologisch deskundige. Indien nodig wordt het waterpeil omlaag gebracht tot 30 á 40 centimeter. Gevangen vissen en ander waterfauna worden door een ecologisch deskundige overgezet naar geschikte wateren (zoals de watergang ten westen van de Kooiweg en de Nijeveense grift) buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Bij deze werkzaamheden houdt u rekening met de perioden genoemd in voorschrift 5. Zo gauw de werkzaamheden het toe laten, verwijdt u de afdammingen uit de watergang.

10. Tijdens de herprofilering van de watergangen langs de Middenweg en Kooiweg controleert een ecologisch deskundige vrijkomend materiaal (slib en plantenmateriaal) op eventueel achtergebleven vissen en andere waterfauna. Aangetroffen exemplaren worden door een ecologisch deskundige overgezet naar geschikte wateren buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.
11. Kort voorafgaand aan de herprofilering van de overige watergangen (dus niet de watergangen langs de Middenweg en de Kooiweg) vangt een ecologisch deskundige de aanwezige vissen in een ruim gebied (minimaal 5 meter) rond de werklocatie weg door elektrisch vissen. Gevangen grote modderkruipers en ander waterfauna worden door een ecologisch deskundige overgezet naar geschikte wateren buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

12. Voorafgaand aan het werken op locaties waar kunstwerken worden verwijderd of geplaatst, schoont u de werklocatie (met een diameter van circa 5 meter in de watergang vanaf het kunstwerk) met een graafmachine. Het schonen wordt zodanig uitgevoerd dat de werklocaties nadien ongeschikt zijn voor de grote modderkruiper en ander waterfauna om zich er op te houden. Vrijkomend slib en waterplanten deponeert u op de oever waarna het door een ecologisch deskundige wordt gecontroleerd op aanwezig waterfauna. Eventueel aanwezige waterfauna wordt overgezet naar geschikte wateren buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.
13. Vervolgens worden deze werklocaties (waar kunstwerken komen) afgedamd met damwandplaten die in de waterbodem worden gedrukt of gronddammen waarbij de grond vanaf de oever in het water wordt aangebracht.
14. Water, resterend slib en de eventueel nog aanwezige waterfauna binnen de viskeringen (rond de nieuwe kunstwerken) hevelt u met een dichte kraanbak over naar het gedeelte van de watergang buiten de viskeringen.
15. Na afloop van de werkzaamheden (rond de nieuwe kunstwerken) verwijdert u de afdamming in de watergang, zodat de werklocaties weer bereikbaar zijn voor de grote modderkruiper en ander waterfauna.
16. U zorgt ervoor dat in de toekomst de geherprofileerde watergangen geschikt blijven voor de gestreepte waterroofkever, de platte schijfhoren en de grote modderkruiper. Dit doet u door het beheer van de watergangen uit te voeren conform de 'Gedragscode Wet Natuurbescherming voor waterschappen 2019'. Als volgt:
 - In de watergang langs de Middenweg (met de gestreepte waterroofkever, de platte schijfhoren en de grote modderkruiper) verwijderd u de vegetatie in het natte deel van de watergang alleen in de periode 1 oktober tot 1 december, waarbij minimaal 25% van de watervegetatie en de waterbodem blijft gespaard.
 - Het beheer van de overige watergangen (met alleen de grote modderkruiper) voert u gefaseerd in ruimte en tijd uit (niet alle vegetatie wegmaaien in hetzelfde seizoen en elk seizoen een ander gedeelte) waardoor 25% van de vegetatie of waterbodem behouden blijft. Daarnaast schoont u niet bij watertemperaturen rond of onder het vriespunt.

Overige zaken

17. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gestreepte waterroofkever, de platte schijfhoren en de grote modderkruiper.
18. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en op welke wijze uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Zoals het bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden, welke en het aantal soorten dat is overgezet, afweging voor locaties waar waterfauna naar toe is overgezet en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

Maatregelen om aan de zorgplicht te voldoen

19. Wanneer u de werkzaamheden opstart in het broedseizoen van vogels (ruim genomen van half februari tot half oktober), laat u door een ecologisch deskundige een broedvogelcheck uitvoeren om na te gaan of in het werkgebied broedende vogels aanwezig zijn. Wanneer de werkzaamheden - opgestart voor het broedseizoen- doorlopen tot in het broedseizoen, zijn extra broedvogelchecks nodig. Indien broedende vogels aanwezig zijn, stelt u de werkzaamheden ter plaatse en binnen de invloedssfeer van het nest uit tot de jongen zijn uitgevlogen. De omvang van de invloedssfeer wordt bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de broedvogels.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	9
A1	Bevoegdheid	9
A1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
A2	Procedure	9
A2.1	Overeenstemming andere provincie	9
A2.2	Adviesverzoek aan gemeente	9
A2.3	Relevante overige besluiten	9
A3	Toetsingskader soorten	10
A3.1	Wettelijke regels	10
A3.2	Provinciaal beleid	10
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	10
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	10
B1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	10
B1.2	Doel van het project	10
B1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	11
B1.4	Periode	12
B1.5	Onderliggende documenten	12
B1.6	Aanvullende gegevens	12
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	12
C1	Inhoudelijke beoordeling	12
C1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	12
C1.2	Effectbeoordeling, staat van instandhouding en mitigatie	13
C1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	14
C1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	15
C1.5	Wettelijk belang van het project	15
C1.6	Toetsing aan overige vereisten	15
C1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	15
D	Slotconclusie	16

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden deels plaats op het grondgebied van Overijssel en deels op het grondgebied van Drenthe. De meest omvangrijke handelingen (qua tijdsbesteding) worden hierbij uitgevoerd in de provincie Overijssel. Als de activiteiten ook gevolgen hebben voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹³. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De effecten van het project hebben mogelijk ook gevolgen op populaties van de platte schijfhoren de gestreepte waterroofkever en de grote modderkruiper die op het grondgebied van provincie Drenthe voorkomen. Om ontheffing te verlenen is overeenstemming met gedeputeerde staten van deze provincies noodzakelijk.

Gedeputeerde Staten van provincie Drenthe hebben ingestemd met ons voornemen om voorliggende ontheffing te verlenen.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van Steenwijkerland gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren. Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Steenwijkerland
Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000-gebieden	Provincie Overijssel contactadres: Postbus 10078, 8000 GB Zwolle e-mail: postbus@overijssel.nl

Uw project vindt binnen de invloedsfeer van een Natura 2000-gebied plaats. U heeft aangegeven dat in het verleden voor dit project een vergunning op basis van de Wnb is afgegeven, die ook nu nog geldig is.

¹³ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb. Ook het Besluit natuurbescherming¹⁴ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹⁵ zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹⁶ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁷ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Waterschap Drents Overijsselse Delta werkt aan het verbeteren van de landbouwkundige waterhuishouding van het landbouwgebied in de polder Nijeveen-Kolderveen (rondom nieuwbouwwijk Nieuwveense landen in Meppel). De maatregellocaties zijn gelegen ten zuiden van Nijeveen en Kolderveen, ten noorden van Meppel en ten oosten van Wanneperveen (zie voor verbeelding het figuur op de volgende pagina).

De voorgenomen werkzaamheden bestaan onder andere uit het herprofilen van watergangen, het aanleggen/ ophogen van kades, het aanleggen/ vernieuwen/ verwijderen van kunstwerken als stuwen, gemalen en duikers. Een uitgebreide omschrijving is opgenomen in het activiteitenplan¹⁸ in bijlage 3.

De werkzaamheden staan gepland vanaf najaar 2020 en duren naar verwachting één jaar. De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van oktober 2020 tot juni 2022. Hierbij wordt rekening gehouden met eventuele vertraging door planologische procedures.

B1.2 Doel van het project

Met de beoogde werkzaamheden wil Waterschap Drents Overijsselse Delta de landbouwkundige waterhuishouding van het landbouwgebied in de polder Nijeveen-Kolderveen verbeteren.

¹⁴ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹⁵ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹⁶ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁷ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

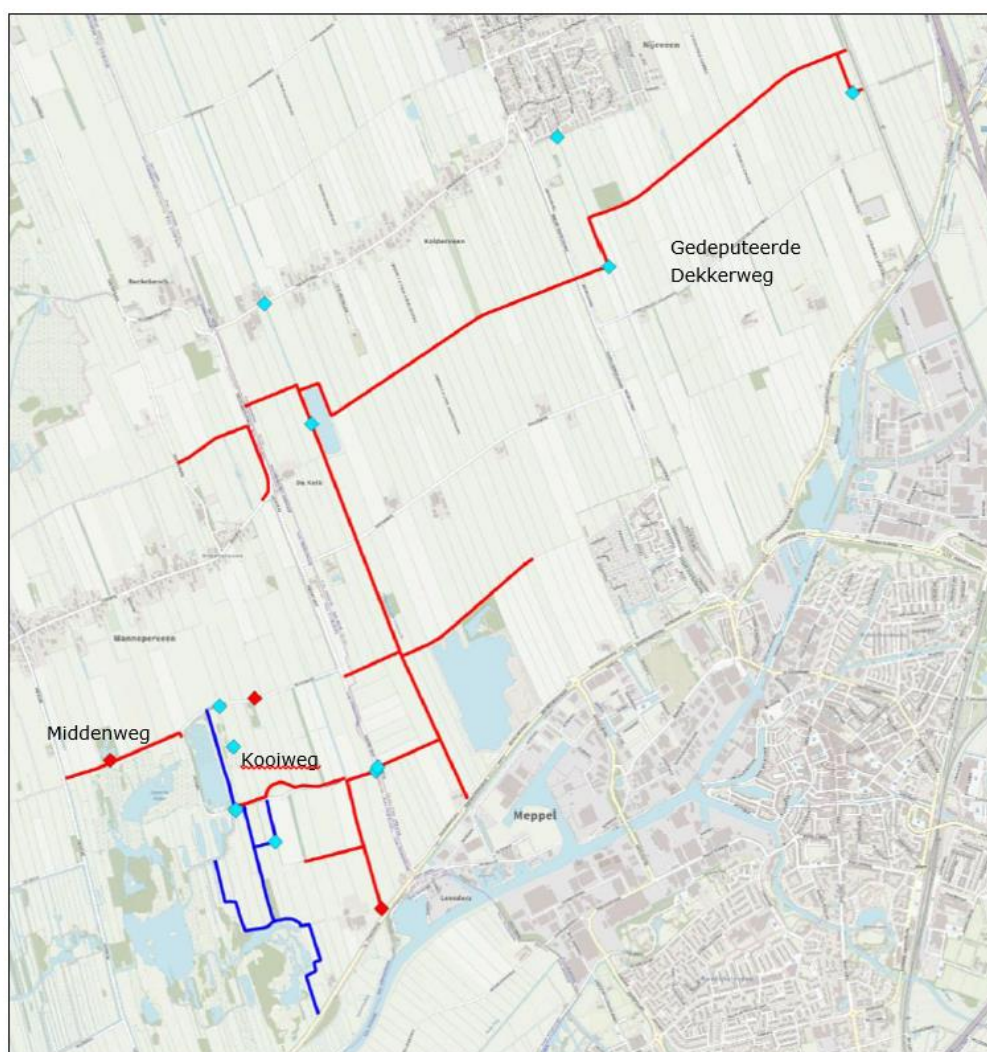
¹⁸ Paragraaf 1.2, pagina 7

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan van de verbodsbepalingen en soorten, zoals opgenomen in tabel 1.

Tabel 1: soorten en verbodsbepalingen

Soort	Verbodsbepaling (Opzettelijk) doden of vangen ^{19, 20}	Opzettelijk verstoren ²¹	voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen ^{22, 23}
Gestreepte waterroofkever	X	X	X
Platte schijfhoren	X	X	X
Grote modderkruiper	X		X

Ligging van het projectgebied (Rode lijn: herprofilering. Blauwe lijn: aanleggen en ophogen kade. Rode ruit: vervangen duikers. Blauwe ruit: nieuw kunstwerk). Bron kaartondergrond: Nationaal Georegister.

¹⁹ Art. 3.5, eerste lid Wnb

²⁰ Art. 3.10, eerste lid, sub c Wnb

²¹ Art. 3.5, tweede lid Wnb

²² Art. 3.5, vierde lid Wnb

²³ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 oktober 2020 tot en met 30 juni 2022.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Wormmeester, R. & M. van der Sluis (2019). Activiteitenplan waterbeheersingsmaatregelen Nijeveen-Kolderveen. Ontheffingsaanvraag ruimtelijke ingrepen Wet Natuurbescherming. Rapport 19-449. Definitief, 6 december 2019. Ecogroen bv, Zwolle;
- Sluis, van der M. (2020). Notitie Antwoorden op aanvullende vragen ontheffingsaanvraag waterbeheersingsmaatregelen Nijeveen-Kolderveen. Kenmerk 19-449. Definitief, 14 februari 2020. Ecogroen bv, Zwolle;
- Aanvraagformulier Wet natuurbescherming;
- Machtigingsformulier.

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 6 december 2019 ontvangen. Op 24 januari 2020 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 14 februari 2020²⁴ ontvangen.

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de grote modderkruiper bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het activiteitenplan 'Waterbeheersingsmaatregelen Nijeveen-Kolderveen'²⁵ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Literatuuronderzoek om na te gaan of beschermde soorten bekend zijn in en rondom het projectgebied;
- Gericht onderzoek naar de gestreepte waterroofkever, de platte schijfhoren, de grote modderkruiper en de poelkikker middels schepnet, elektrovisserij en/of biotoopbeoordeling.

De onderzoeken zijn conform vigerende onderzoeksprotocollen, het kennisdocument in de juiste periode en onder geschikte weersomstandigheden uitgevoerd, zodat de te verwachten soorten waargenomen konden worden.

De resultaten van deze onderzoeken zijn beschreven in het activiteitenplan²⁶ en in de notitie (Van der Sluis 2020). Onderstaand volgt een samenvatting van de voor deze ontheffing relevante resultaten.

In het projectgebied is één gestreepte waterroofkever aangetroffen. Daarnaast zijn uit de omgeving meerdere waarnemingen van deze soort bekend. Verwacht wordt dat enkele watergangen in het projectgebied (degene het dichtstbij natuurgebied de Wieden) jaarrond in gebruik zijn als opgroeigebied van larven en als voortplantings- en overwinteringsgebied van de gestreepte waterroofkever (zie de kaart in bijlage 7 van het activiteitenplan). De soort wordt lokaal en in lage dichtheden verwacht.

Van de platte schijfhoren zijn uit de omgeving van het projectgebied meerdere waarnemingen bekend uit sloten die in verbinding staan met sloten in het projectgebied. Tijdens het uitgevoerde onderzoek zijn

²⁴ EDO-kenmerk 2020/0053327

²⁵ Hoofdstuk 3 pagina 11 tot en met 13 en bijlage 1

²⁶ Hoofdstuk 4 pagina 14 tot en met 16 en bijlage 1, 5, 6 en 7

geen exemplaren van de platte schijfhoren aangetroffen, maar is wel de aanwezigheid van geschikt leefgebied vastgesteld. Naar verwachting worden enkele watergangen jaarrond door platte schijfhoren (in lage aantallen) gebruikt als leefgebied (zie de kaart in bijlage 6 van het activiteitenplan).

Tijdens het veldonderzoek is de grote modderkruiper op twee locaties vastgesteld. Naar verwachting fungeren de brede en wat diepere watergangen als overwinteringsgebied voor de grote modderkruiper. Enkele ondiepe (rijk begroeide) slootjes in het projectgebied fungeren vermoedelijk als voortplantingsgebied en opgroeigebied voor jonge grote modderkruipers (zie de kaart in bijlage 5 van het activiteitenplan). Op basis van het onderzoek wordt verwacht dat de grote modderkruiper alleen in lage dichtheden aanwezig is in het projectgebied.

Verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van andere beschermde soorten zijn niet aangetroffen en/of te verwachten in het projectgebied.

C1.2 Effectbeoordeling, staat van instandhouding en mitigatie

Gestreepte waterroofkever en platte schijfhoren

Door herprofilering van de watergang langs de Middenweg gaat hier tijdelijk leefgebied van de gestreepte waterroofkever en de platte schijfhoren verloren. Na het weer begroeid raken van de oevers en de vestiging van aquatische vegetatie (2-5 jaar) is een verbetering van de kwaliteit van het leefgebied te verwachten. Op korte termijn is voldoende alternatieve leefgebied in de omgeving beschikbaar in de vorm van rijk begroeide watergangen/slootjes en/of petgaten. Dit leefgebied is bereikbaar door open verbindingen.

De populatie van zowel de gestreepte waterroofkever en de platte schijfhoren maakt onderdeel uit van een groot aaneengesloten leefgebied van gestreepte waterroofkever in en rond de Wieden. Ondanks het nemen van zorgvuldige maatregelen is schade aan (eieren van) de gestreepte waterroofkever en de platte schijfhoren tijdens de werkzaamheden in de watergang langs de Middenweg niet volledig uit te sluiten. Tevens kan niet geheel voorkomen worden dat er geen exemplaren van deze soorten gedood worden.

De landelijke staat van instandhouding van de gestreepte waterroofkever is beoordeeld als zeer ongunstig. De landelijke staat van instandhouding van de platte schijfhoren is beoordeeld als matig ongunstig. Afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding is als gevolg van de voorgenomen activiteiten niet echter aan de orde. In de betreffende watergang worden alleen lage aantallen van de gestreepte waterroofkever en de platte schijfhoren verwacht. Verder worden maatregelen genomen (zie ook onderaan deze paragraaf) om exemplaren te ontzien, is de aantasting van tijdelijke aard, is na verloop van tijd verbetering van leefgebied te verwachten en is in de omgeving van het projectgebied ruim voldoende geschikt alternatief leefgebied aanwezig.

Grote modderkruiper

Door de werkzaamheden (herprofilering) verdwijnt tijdelijk leefgebied van de grote modderkruiper. Dit betreft voor een kleiner deel voortplantingsgebied en opgroeigebied voor jonge vissen en voor een groter deel overwinteringsgebieden. Daarnaast verdwijnt alleen zeer plaatselijk (ter plaatse van de nieuwe kunstwerken) permanent leefgebied voor de grote modderkruiper.

Tijdens de herprofilering blijft in het midden van de watergangen een deel van het overwinteringsbiotoop van de grote modderkruiper behouden.

Door de herprofilering krijgen watergangen flauwere taluds, waardoor meer en geschikter habitat voor de grote modderkruiper ontstaat in de oeverzones van alle watergangen. Na het begroeid raken van de oevers en de vestiging van aquatische vegetatie (3-5 jaar) is een verbetering van de kwaliteit van het leefgebied te verwachten.

Op korte termijn zijn voldoende alternatieve voortplantingswateren in de omgeving beschikbaar in de vorm van rijk begroeide slootjes. Daarnaast blijven de watergangen in het projectgebied geschikt als overwinteringsplaats voor de grote modderkruiper.

Doordat de watergangen binnen het projectgebied in verbinding staan met een netwerk van watergangen buiten het projectgebied - die ook geschikt leefgebied voor grote modderkruiper vormen - maakt de populatie grote modderkruipers in het projectgebied onderdeel uit van een grotere populatie grote modderkruiper in de nabije omgeving.

De landelijke staat van instandhouding van de grote modderkruiper is beoordeeld als matig ongunstig. Afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding is als gevolg van de voorgenomen activiteiten niet aan de orde. In de betreffende watergangen worden alleen lage aantallen van de grote modderkruiper verwacht. Verder worden maatregelen genomen (zie ook onderaan deze paragraaf) om exemplaren te ontzien, is de aantasting van tijdelijke aard en in is de omgeving van het projectgebied ruim voldoende geschikt alternatief leefgebied aanwezig.

Mitigerende maatregelen

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in het activiteitenplan²⁷ en de notitie²⁸, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de aanwezige beschermde soorten zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Werken in de minst kwetsbare perioden;
- Overzetten van een deel van de aquatische vegetatie en overzetten van exemplaren van de gestreepte waterroofkever, de platte schijfhoren en de grote modderkruiper.

Naast het nemen van maatregelen zorgt u er ook voor dat de geherprofileerde watergangen in de toekomst geschikt blijven voor de gestreepte waterroofkever, de platte schijfhoren en/of de grote modderkruiper. Dit wordt gedaan door het beheer van de watergangen uit te voeren conform de 'Gedragscode Wet Natuurbescherming voor waterschappen 2019'. Voor de watergang langs de Middenweg (met de gestreepte waterroofkever, de platte schijfhoren en de grote modderkruiper) houdt dit in dat vegetatie in het natte deel van het water alleen verwijderd wordt in de periode 1 oktober tot 1 december, waarbij minimaal 25% van de watervegetatie en de waterbodem blijft gespaard. Het beheer van de overige watergangen (met alleen de grote modderkruiper) wordt gefaseerd uitgevoerd in ruimte en tijd (niet alle vegetatie wegmaaien in hetzelfde seizoen, elk seizoen een ander gedeelte) waardoor 25% van de vegetatie of waterbodem behouden blijft. Daarnaast wordt niet geschoond bij watertemperaturen rond of onder het vriespunt. Wij hebben dit in voorschrift 16 opgenomen.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van het nemen van waterbeheersingsmaatregelen in de polder Nijveveen-Kolderveen leiden tot het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de gestreepte waterroofkever en de platte schijfhoren en tot het opzettelijk beschadigen en vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de grote modderkruiper. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.5, vierde lid en artikel 3.10 lid 1 sub b uit de Wnb. Daarnaast kan niet voorkomen worden dat exemplaren en/of eieren van de gestreepte waterroofkever en de platte schijfhoren worden gedood en/of vernield. Dit zijn overtredingen van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.5, eerste en derde lid uit de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

Ook wordt gevraagd om ontheffing voor het opzettelijk vangen en/of verstoren van de gestreepte waterroofkever, de platte schijfhoren en de grote modderkruiper. U gaat de aanwezige gestreepte waterroofkevers, platte schijfhorens en grote modderkruipers deels verplaatsen cq. wegvangen. Het is niet de bedoeling de dieren (definitief) aan de natuur te onttrekken. Het is in dit geval toegestaan om de gestreepte waterroofkever, de platte schijfhoren en de grote modderkruiper te verplaatsen uit de directe gevarenszone naar een vergelijkbare habitat in de directe omgeving. Voor het opzettelijk vangen en verstoren heeft u zodoende geen ontheffing nodig. Daarnaast wordt door het nemen van maatregelen

²⁷ Hoofdstuk 6 pagina 19 tot en met 21

²⁸ Pagina 4, antwoord op vraag 5

voorkomen dat u exemplaren van de grote modderkruiper opzettelijk dood. Voor het opzettelijk doden van de grote modderkruiper heeft u dan ook geen ontheffing nodig.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Het uitvoeren van de waterbeheersingsmaatregelen is locatie gebonden en kan niet op een andere plek worden uitgevoerd. Tevens is het uitvoeren van andere inrichtingsmaatregelen geen alternatief. Deze leveren niet het gewenste resultaat op en hebben geen meerwaarde voor de aanwezige soorten. Dit geldt eveneens voor een alternatieve werkwijze. Voor de gestreepte waterroofter, de platte schijfhoren de grote modderkruiper worden alle nodige voorzorgsmaatregelen genomen om schade tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken. Daarnaast is de planning aangepast aan de functies die het projectgebied heeft voor de gestreepte waterroofter, de platte schijfhoren en de grote modderkruiper. De werkzaamheden vinden zoveel mogelijk plaats in de ecologisch meest gunstige periode. Het hanteren van een andere planning heeft voor de aanwezige beschermde soorten en eventueel aanwezige broedvogels geen voordelen. Hiermee is voldoende aangetoond dat voor de uitvoering van de waterbeheersingsmaatregelen geen andere bevredigende oplossing is.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten. Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

De voorgenomen activiteiten worden uitgevoerd ten behoeve van het nemen van waterbeheersingsmaatregelen in de polder Nijeveen-Kolderveen. In het activiteitenplan²⁹ worden vier redenen beschreven die relevant zijn voor het verbeteren van de waterhuishouding in dit gebied. Als volgt samengevat:

- Mogelijkheid tot het opzetten van het waterpeil in Natura 2000-gebied De Wieden. Dit kan door het creëren van een bufferzone.
- Optimaliseren van de waterhuishouding in het landbouwgebied.
- Aanpak wateroverlast in het landbouwgebied (WB21).
- Realiseren van een goed functionerend toekomstbestendig watersysteem in het landbouwgebied rondom nieuwbouwwijk Nieuwveense Landen (gelegen ten noordwesten van Meppel).

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb³⁰ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb³¹. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

²⁹ Paragraaf 7.5, pagina 22 en 23

³⁰ Art. 1.10, derde lid Wnb

³¹ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gestreepte waterroofkever, de platte schijfhoren en de grote modderkruiper (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen³² en de ontheffing van de verbodsbepalingen om exemplaren en/of eieren van de gestreepte waterroofkever en de platte schijfhoren te doden van wel te vernielen³³, kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast. Er is geen andere bevredigende oplossing voor handelingen waarbij minder effecten op de beschermde soorten optreden. Er is een wettelijk belang om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

³² Art. 3.5, vierde lid en art. 3.10 lid 1 sub b Wnb

³³ Art. 3.5, eerste en derde lid en art. 3.10 lid 1 sub a Wnb

BIJLAGE 3 - ACTIVITEITENPLAN

BIJLAGE 4 - NOTITIE; ANTWOORDEN OP AANVULLENDE VRAGEN